SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 241. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 18, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ГРУДНЯ 1993. Ч. 241. РІК С.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Тут на ранньому засіданні черговоі сесії Верховної Ради України у середу, 15-го грудня народні депутати продовжували обговорення інформації Кабінету Міністрів про економічне та соціяльне становище в Україні та невідкладні заходи Уряду щодо цього. Крім цього продовжується розгляд документу Про невідкладні заходи щодо подолання гіперінфляції в Україні.

Альтернативну урядовій програму запропонував народний депутат із Луганська Анатолій Ягоферов. Згідно з його програмою, виконавча влада повинна відрізнятися від законодавчої особливим професіоналізмом, Уряд повинен користуватися програмою реформації держави, в рамках якої пропонує ухвалити закон про рівність усіх форм власности — тут також передбачується механізм адаптації до ринкових умов. На думку А. Ягоферова, приватизація в Україні проходить „без мети і без концепції". Він також виступив за рівність між цінами та заробітною платою, запропонував ввести в обіг паралельно із карбованцем гривну. Вона повинна стати твердою валютою — „українським доляром".

У перерві між засіданнями депутатам роздано проєкт постанови про невідкладні заходи щодо стабілізації соціяльно-економічного становища в Україні. Проєкт постанови, випрацюваний Президією Верховної Ради України, стосується доповідей на вчорашньому засіданні виконуючого обов'язки прем'єр-міністра, голови правління Національного Банку та міністра економіки України. У проєкті зазначається, що Кабінет Міністрів, Національний Банк та місцеві державні адміністрації не забезпечили своєчасно здійснення рішень ВР України щодо соціяльного захисту населення. Це з черговим підвищенням цін привело до дальшого зниження життєвого рівня людей. Пропонується взяти до відома випрацювані Урядом невідкладні заходи щодо нормалізації соціяльно-економічного становища і подолання гіперінфляції в Україні. Всю відповідальність за наслідки здійснення запропонованих Кабінетом Міністрів України дій пропонується покласти на Уряд, очолюваний Президентом України Леонідом Кравчуком.

На денному засіданні ВР депутати завершили обговорення економічних питань. На прикінці засідання з промовою виступив Голова ВР України Іван Плющ. Він наголосив, що процес, який розпочався в Україні — це „процес трансформації посткомуністичної адміністративно-командної системи у демократичне суспільство, процес переходу до ринкової економіки, що проходить незалежно від того, чи бажає цього ВР, чи не бажає". Спікер парляменту підкреслив, що Україна не може залишитися островом, ізольованим від інших країн світу. Він назвав важливим кроком переорієнтації українських владних структур з інтересів Москви на власні інтереси. На його думку, необхідно змінити систему в Україні, але зробити це спроможна тільки та команда, яка знає як це робиться. Приватизація повинна бути не панацеєю від усіх від, а засобом для зміни виробничих відносин та припинення розкрадення майна. Іван Плющ висловився за впровадження в Україні чеської моделі приватизації. „Ми повинні випрацювати правила, за якими повинні грати", — наголосив він маючи на увазі розбудову нової системи.

Він повідомив, що в Україні ходять 20 трильйонів карбованців вільних грошей, частина з яких конвертована і знаходиться у банках ближнього і далекого зарубіжжя. Завданням ч. І І. Плющ вважає створення такої системи, яка була б спроможна з'ясувати, куди ці гроші зникають. Влада повинна нести відповідальність за відсутність фінансової системи.

Головним завданням при формуванні нового бюджету він назвав створення системи, за якої Україна б не чекала допомоги від інших країн, а покладалася на власні сили.

Голова ВР висловився за цивілізовану передачу влади: — „Треба просити людей прийти 27-го березня на вибори і обрати до нового складу ВР гідних людей, які зможуть привести Україну до справжньої незалежности".

Він повідомив, що Україна винна Росії 800 тріл. крб. зазначивши, що Росія забула про долю України (16,9%) у діямантовому фонді, золотому запасі та майно бувшого СССР за кордоном.

„ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ" ЗУСТРІНЕ НОВИЙ РІК

Іст Гановер, Н.Дж. — Пластовий Курінь „Орден Хрестоносців" влаштовує новорічну забаву з бенефісом на пластову оселю „Вовча тропа" та пластову працю в Україні. Забава відбудеться 31-го грудня ц.р. в готелі Рамада. О год. 7:30 — вечеря, о 10-ій вечора — забава. Гратимуть оркестри „Кришталь" і „Фата Моргана". Стрій вечірній. Квитки в ціні 85 дол. (вечеря, забава і напої), 45 дол. (забава і напої) слід купувати до 19-го грудня у Тиміша Ганкевича (914) 476-9227 або в готелі Рамада (201) 386-5622. При дверях квитки за забаву і напої коштуватимуть 50 дол.

У Львові перевидано „Живі смолоскипи" Яра Славутича

Едмонтон, Альта. — Збірку поезій „Живі смолоскипи" Яра Славутича, що вперше вийшла в світ в Едмонтоні 1983 року, перевидано у Львові заходами Видавництва „Каменяр".

Як і в першодруку, додано вступну статтю д-ра Володимира Жили, професора Тексаського університету в Лаббок. Книжка складається з портретів правозахисників, які протягом останніх 30-ох років діяльно працювали для здобуття незалежности України, що й сталося 1991 року. Уміщено поезії про відомих діячів — Чорновола, Лук'яненка, Сверстюка, Світличного, Осадчого, Заливаху, братів Горинів, Шухевича-сина, Івасюка та багатьох інших.

Збірка має 96 сторінок і коштує 8 дол. (із пересилкою). Видавництво „Славута" в Едмонтоні має кільканадцять примірників, що їх може відступити для бібліотек, дослідників літератури та ревних читачів поезії. Замовлення з чеками слати на адресу: Slavuta Publishers, 72 Westbrook Dr., Edmonton, Canada T6J 2E1.

ЙДЕ ПІДГОТОВА ДО ВИБОРІВ

Київ (Олег Скидан). — Тут 14-го грудня відбулося чергове засідання постійно діючої наради керівників демократичних партій та громадських організацій. Відозву цього передвиборчого об'єднання досі підписали 24 організації і серед них не тільки такі авторитетні політичні структури, як Рух, Республіканська і Демократична Партії, Конгрес Українських Націоналістів, а й неполітичні — Спілка Багатодітних України та Профспілка Працівників Науки й Культури. Зважаючи на сумні наслідки виборів у сусідній Росії та загрозу самостійності України, таке єднання є сьогодні справою конечною. Засадничими точками наради є зміцнення незалежної держави, швидкі економічні реформи, боротьба з організованою злочинністю, екологічна безпека, а також права свобід і соціяльного захисту громадян України.

Співголови коаліції Левко Лук'яненко та Сергій Одарич наголошували: якщо 1990 року національно-демократичні сили здобули 25—28 місць у Верховній Раді, то у березні наступного року слід отримати щонайменше 51 відс. депутатських мандатів. Для цього вироблено спеціяльну програму, яка передбачає навчання кандидатів у депутати, вироблення методичних матеріялів, надання партіям — членам наради загальної пропагандистської підтримки і пресове забезпечення передвиборчої кампанії. Принципово домовлено, що на час виборів буде припинено всіляку міжпартійну боротьбу в національно-демократичному таборі і по всіх 450 виборчих округах узгоджуватимуться кандидатури, щоб забезпечити принцип „одна округа — один кандидат демблоку".

Вже формуються агітаційні групи, які невдовзі почнуть пропагандивну кампанію у східніх та південних областях. Цілком очевидно, що у цей, за висловом голови УВКР Івана Драча, „період соціяльної і національної депресії" вибори будуть надзвичайно важкими. Націонал-демократам протистоятимуть комуністично-соціялістичний блок, так звана партія влади, до якої належить частина керівників державних структур, „червоні директори" та голови колгоспів, а також щойно зформована проросійська коаліція Кучми — Гриньова.

Учасники зборів підкреслювали, що західні землі виберуть до Верховної Ради патріотів, а на сході, боротьба буде важкою, і тому доля України вирішуватиметься у центральних областях. Саме тут потрібно висунути „безпрограшні" кандидатури.

В національно-демократичних колах переважають оптимістичні настрої, а це викликає надію на перемогу.

ВИСВЯТЯТЬ СВЯЩЕНИКА

Ню Йорк. — Українська православна церква Всіх Святих, 206 схід 11-та вул. в Ню Йорку влаштовує Архиєрейську Службу Божу, під час якої Владика Всеволод буде висвячувати на священика Іро-Диякона Панкратія зі Львова. Ця Архиєрейська Служба Божа відбудеться у неділю, 19-го грудня, о год. 10-ій ранку. Після Служби Божої відбудеться прийняття.

Появилася збірка есеїв Є. Сверстюка

Джерзі Сиі, Н. Дж. — Під назвою „Блудні сини України" появилася тепер і є в розпродажі в ЗСА збірка есеїв та літературно-критичних статтей та доповідей Євгена Сверстюка. Цю збірку він присвятив відродженню духовости й морально-етичним проблемам, як це відмічено у вступі. Сам автор пояснює, що це перша у сучасній Україні книжка, яка повернулася до давнього „харківського" правопису, який досі вживано лише в закордонних виданнях.

Деякі із надрукованих есеїв були досі відомі лише за кордоном українською мовою і в перекладах. Тільки після знесення фактичної цензури, вони вперше вийшли тепер в Україні.

Ілюстрував цю збірку відомий художник Опанас Заливаха, побратим автора в роки неволі і на волі. У збірці також багато документальних світлин з життя автора. Упорядник збірки — Тарас Марусик, а редактор Олександер Рибалко.

Книжка появилася з бібліотеки журналу „Пам'ятки України", серія 6: письменники України та діяспори, рік видання 1993. Ціна збірки 9 дол. і її можна замовляти у книгарні „Свободи" в Джерзі Сиі та „Дніпро" в Нюарку, 698 Sanford ave., Newark, N.J. 10716.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ ЗАКІНЧИЛИСЯ УСПІШНО

Женева. — В середу, 15-го грудня, делегації всіх 116 країн — учасниць переговорів висловилися за підписання міжнародного торговельного договору. Багатосторонній діялог був започаткований ще в 1986 році в Уругваї, цей семирічний період переговорів так і називався — „уругвайська рунда". Торговельно-тарифна угода набере чинности в січні або в червні 1995 року. Вона, між іншим передбачає:

- Створення Міжнародної торговельної організації;
- Поступове скасування субсидій для фармерів;
- Протягом десяти років будуть скасовані всі квоти на імпорт тканини і одежі з країн, що розвиваються, у розвинуті держави;
- Вперше в історії будуть випрацювані спільні міжнародні правила щодо фінансової обслуги і туризму;
- Урядам буде заборонено зобов'язувати закордонних інвесторів використовувати місцеві вироби;
- Будуть піддаватися грошовим карам ті, хто продаватиме свою продукцію за нижчі ціни, ніж їхня собівартість;

У Брюсселі, де мали нараду міністри закордонних справ країн Европейського союзу, французький міністер Ален Жюппе заявив, що „успіх переговорів Франція трактує як також свій власний успіх".

РОСІЯ ПОДІЛЕНА НА ТРИ ТАБОРИ

Москва (УНІАР). — Як стало відомо з дипломатичних джерел, звільнено з посади радника президента Росії з політичних питань Сергея Станкевіча. Очікується також важливих змін й у Кабінеті міністрів. Загалом ситуація в Росії є досить складною. В офіційних повідомленнях увагу переважно присвячено на ухвалення конституції Російської Федерації та мало говориться про справжні наслідки виборів.

Ліберально-демократична партія Росії, яку очолює Владімір Жіріновський перемогла з відчутною переважою. За попередніми даними, ЛДП отримала 25 відс. голосів, а комуністи та „Вибір Росії" по 15 відс. Слід зазначити, що у виборах в Москві не пройшов жоден комуніст чи лібераЛ.

Тепер Росія поділена на три табори: автономії — які не підтримали жодну політичну течію, регіони — де перемогли „фашисти", та великі міста, у яких перемоги добились демократи.

БАЛЬ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Пластовий Курінь „Буриверхи" влаштовує тут баль з презентацією дебютанток у суботу, 12-го лютого 1994 р. в Стовфер Тавер Сиі Плаза готелі, 24 Паблік сквер. Гратиме оркестра „Нове покоління" з Торонто. Додаткові інформації можна отримати від Олени Хміляк (216) 884-6716 (після 6-ої веч.).

У СВІТІ

В АНДОРРІ ВІДБУЛИСЯ перші за 700 років вільні вибори. Вони означають закінчення февдальних порядків у цій країні, що є відомою переважно як зимовий лещетарський курорт. З 60,000 осіб, котрі мешкають в Андоррі, 85 відсотків вважаються чужинцями, тому в голосуванні вони участи не брали. Оскар Рібас Рейг, голова Виконавчої ради, тобто андоррського уряду, хоч і зберіг свій пост, невдовзі змушений буде згодитися на створення коаліційного уряду, в який увійдуть представники п'яти партій цієї мікроскопічної країни.

АНГЛІЙСЬКА ГАЗЕТА „Файненшил Таймс" повідомляє, що дефіцит платного балянсу Ватикану в 1994 році становитиме 42 біл. лір — в десять разів більше, ніж у 1992 році. Десятки мільйонів лір фінансові органи Ватикану не одержали від епархій, розташованих на всіх континентах, передусім у Европі і Америці. Крім того, збільшилися видатки, пов'язані з посиленням закордонної діяльности Ватикану, а також витрати на утримання внутрішніх служб, швайцарських гвардійців тощо — всього 2000 осіб. 900 колишніх службовців дістає від Ватикану пенсію.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЧІЛЕ Едуардо Фрей дістає ґратуляції у зв'язку зі своєю переконливою перемогою на загальних виборах. 58.1 відсотка — такий остаточний вислід поданих за нього голосів чілійських виборців. Оприлюднюючи офіційні дані, міністер внутрішніх справ республіки Енріке Кравс сказав, що вибори пройшли в „абсолютно спокійній атмосфері".

УРЯДОВІ ВІЙСЬКА Бірми почали рішучий і широкомаштабний наступ на райони, контрольовані Кгон Са, провідником найбільшої наркомафії на північному сході країни. Бірманська влада має намір остаточно покласти край підпільному виробництву наркотиків, які відтак контрабандно вивозяться в різні країни світу. У перші два дні боїв урядові війська, втративши понад сто вояків убитими, витіснили бойовиків Кгон Са на територію Таїлянду.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ оприлюднив заяву про створення загальноевропейської поліційної служби в питаннях боротьби з організованою злочинністю на континенті. Европол буде заохочувати і координувати дії країн Европейського союзу, спрямовані на зменшення злочинности.

ЯПОНІЯ РОЗПОЧАЛА здійснення програми економічної допомоги палестинській автономії в Єрихоні і смузі Гази, загальна вартість якої становить 200 міл. дол. В першу чергу буде надано 25 міл. дол. у формі невідкладної допомоги через ті міжнародні організації, котрі практично сприяють розв'язанню ізраїльсько-палестинської пробле-

ЦИМИ ДНЯМИ З короткочасною візитою Ташкент відвідав дорадник Центру стратегічних і міжнародних досліджень З'єднаних Стейтів Збігнєв Бжезінський. Під час його зустрічі з президентом Узбекістану Карімовим йшла мова про перспективи узбецько-американських стосунків. Стало відомо, що З. Бжезінський мав також довшу розмову з керівниками узбецького опозиційного руху Бірлік.

ДАЛІ НЕМА ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ПВО І ІЗРАЇЛЕМ

Єрусалим. — В четвер, 16-го грудня, ізраїльські військові чинники запровадили поліційну годину в жидівських поселеннях на окупованих територіях. Цю акцію було застосовано після того, як з однієї телевізійної програми для всієї країни стало відомо, що жиди-поселенці озброюються, щоб не пустити палестинців. Того ж дня лідер поселенців Цві Кацовер назвав дії армії „сміхотворними" і запевнив, що ніхто з них не візьме до уваги запровадження поліційної години.

Спостерігачі підкреслюють, що ізраїльсько-палестинський діялог зайшов у глухий кут лише з однієї причини: палестинці, як виглядає, хочуть не автономії, а відразу повноцінної держави. „Арафат має намір негайно дістати державу з власною валютою, армією та всіма іншими атрибутами влади, — пише ізраїльська газета „Едіот Агронот". — Вже сьогодні він закидає ізраїльські організації різними зверненнями, під якими стоїть підпис президента Палестини". Навіть найбільш ліберальні ізраїльські політики трактують ці кроки Ясіра Арафата, як надмірні амбіції.

До того ж, палестинці наполягають на значному збільшенні автономної території — і саме тієї, котра є стратегічно важливою з точки зору безпеки Ізраїля.

Відбувається конференція у справі „відмивання грошей"

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 15-го грудня в готелі „Київська Русь" розпочала працю Міжнародна конференція у справі боротьби з „відмиванням грошей". Організаторами цієї конференції стали Рада Европи, Комісія Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби зі злочинністю, Міністерство Юстиції, Міністерство Фінансів, Міністерство Внутрішніх справ, Національний Банк України, Служба Безпеки України, Генеральна прокуратура і Верховний суд. Головною метою конференції — це дослідження проблем „відмивання грошей", одержаних незаконним способом, як в Україні, так і загалом в Европі.

Учасники конференції познайомилися з досвідом европейських країн, як викривати ці явища, про арешт і конфіскування незаконних доходів, з міжнародним законодавством у справах цієї проблеми.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ДАНИМИ спеціяльних медичних досліджень, в Ню Йорку збільшилася кількість жінок, хворих на АІДС. Всього було обстежено 15 міських шпиталів. Якщо далі 1989 року засвідчували, що на п'ять заражених АІДС чоловіків припадала одна жінка, то тепер носіїв цієї хвороби серед жінок удвічі більше, ніж серед чоловіків. Особливо непокоять дані, що стосуються групи хворих віком до 21 року: тут на 1.7 відсотка чоловіків припадає 6 відсотків жінок.

КОРПОРАЦІЯ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС повідомила, що має намір до 2000 року повністю розрахуватися зі заборгованістю в ділянці пенсійного фонду, яка складає натепер 24 біл. дол. Першим кроком у цьому напрямі буде передання у пенсійний фонд 185 мільйонів акцій серії Е, випущених філією Дженерал Моторс — компанією Електронік Дейта Системс, загальною вартістю 5.7 біл. дол.

ЯК ІНФОРМУЄ АҐЕНТСТВО Ассошієйтед Пресс, окружний суд Маямі прийняв рішення депортувати зі З'єднаних Стейтів в Англію колишнього есесівця, 71-річного підданого Великобританії Александра Швайдлера, котрий дотепер мешкав у стейті Фльорида. Його звинувачується у вбивстві мирних громадян під час Другої світової війни.

ЗІРКА СТУДЕНТСЬКОЇ гри в кошиківку, член професійної дружини Сакраменто Кінгс Боббі Гирлі став жертвою автомобільної катастрофи і тепер лежить у шпиталі з тяжкими тілесними ушкодженнями. Вночі на гайвеї на нього наїхало авто, в якому не були залучені освітлювальні сиґнали.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ АЛБЕРТ ҐОР повідомив на пресовій конференції в Москві, що президент Билл Клінтон під час своєї візити до Росії в січні 1994 року не має наміру зустрічатися з лідером російської Ліберально-демократичної партії Владіміром Жіріновським. „Погляди Жіріновського з приводу ядерної зброї, відновлення імперських кордонів, ставлення до національних меншин є безвідповідальні і трактуються не інакше, як анатема для всіх вільнолюбних людей в Росії, З'єднаних Стейтах і у всьому світі", — підкреслив А. Ґор.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ англійського інформаційного аґентства Ройтер, голова начальників штабів збройних сил З'єднаних Стейтів Джан Шалікашвілі найближчими днями поїде в Сомалію, щоб обговорити з командирами американських формацій у цій країні питання, що стосуються їхнього виведення зі Сомалії. Як відомо, президент Билл Клінтон нещодавно заявив, що всі 8,100 американських вояків, які беруть участь в акціях ООН у Сомалії, залишать її до березня наступного року.

ВИСЛІДИ ОСТАННІХ соціологічних опитувань засвідчують, що більшість американців вважають злочинність головною проблемою країни. На думку 32 відсотків громадян, республіканці краще дали б собі раду з цією проблемою, 31 відсоток віддає перевагу в цій ділянці демократам, а 22 відсотки не вірять в ефективну боротьбу зі злочинністю ні з боку республіканців, ні з боку демократів. Майже дві третини американців висловлюються за більш суворе покарання злочинців. Щодо політичних опіній, то лише 38 відсотків американців вважають, що президент Билл Клінтон зробив уже досить, щоб заслужити перевибрання на другу каденцію. Тільки 24 відсотки трактують діяльність Конґресу як позитивну.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вибори в Україні й українська діяспора

27-го березня 1994 року відбудуться в Україні вибори до Верховної Ради. Це будуть перші вибори до першого виборного українського парляменту, бо теперішня Верховна Рада постала ще в добі Міхаїла Ґорбачова і хоч вона вславилася проголошенням спершу суверенности, згодом незалежности України, своїм безконечним балакунством і своєю нехіттю переводити економічні реформи, приватизацію землі та особливо своєю байдужістю супроти злочинного розкрадання державного майна, Верховна Рада під тиском щораз голоснішої опозиції сама проголосила ці передчасні вибори. Вона схвалила вже „виборчий закон", на перший погляд — демократичний. Голосування відбудеться не на партії, а на особи кандидатів і виграє той, хто матиме найбільше голосів.

В Америці теж голосується на кандидатів, а не на партії, але тут у кожній виборчій окрузі має право кандидувати по-одному представникові від двох головних політичних партій і рідко коли буває третя кандидатура „незалежного" діяча. І тут, як відомо, активне право голосування мають зареєстровані громадяни. Над Україною зависла небезпека, що у кожній виборчій окрузі кандидуватимуть десятки кандидатів, члени існуючих в Україні біля 30 зареєстрованих партій і організацій, які зберуть під свою кандидатуру 100,000 підписів. Це може спричинити розпорошення голосів, яке вможливить вибір членів Комуністичної чи Соціялістичної Партії, — цього середовища, яке добре зорганізоване і солідарне. Нова Верховна Рада нараховуватиме 450 членів: у теперішній існував увесь час комуністичний бльок 239, в останньому році вже 242. Розпорошення голосів на численних демократичних кандидатів у цьогорічних виборах у Польщі довело саме до перемоги комуністів: вони отримали більшість у теперішньому польському соймі.

Українська діяспора з найбільшим зацікавленням і найбільшою журбою стежить за подіями в Україні, за приготуванням до цих виборів, які можуть стати історичним спасенням молодої держави, або штовхнути її у новий, ще гірший хаос. Наші можливості допомогти демократам в Україні виграти вибори — дуже обмежені. Американським, як і канадським громадянам не вільно фінансувати ніякі політичні дії поза межами цих держав. Ми можемо тільки сприяти процесові демократизації в Україні, яка впродовж понад 70 літ була членом Совєтського Союзу. Не може бути, щоб в оцій історичній справі не переміг політичний розум, щоб до самого кінця царило злочасне партійництво й амбіціонерство, яке заморочує уми на загибіль рідному краєві. За нашими відомостями — деякі видатні діячі в Україні розуміють, що за всяку ціну треба створити демократичний виборчий бльок. Ідеться про те, щоб те зрозуміння не залишилося пустим ліричним бажанням, а перетворилося у конкретне діло. Треба, щоб всі амбітні особи зрозуміли, що це ніяк неможливо, щоб всі потенціяльні кандидати виграли вибори. Така віра амбітників у Польщі дала перемогу комуністам і там, у Польщі, це ще не катастрофа, бо поляків не русифіковано, їм не вкрали княжого періоду історії, і вони мали державу, тільки змінили режим, який тепер вернувся. Програна демократії у виборах — не була б прогрою ідеології, а смертельною загрозою для існування держави. Ленінська конституція признавала членським республікам „право до відділення", — а як воно виглядало у дійсності?!

Якщо всі дотеперішні наші заклики до єдности були голосом вопіющого в пустині, то теперішній заклик до єдности є пригадкою від діяспори, яка — без образи — має глибший політичний досвід — і є пригадкою розпачливого заклику віщого безсмертного Шевченка: „Схаменіться, будьте люде, бо лихо вам буде". Докажіть всьому світові, що український народ — державницький.

Микола Світуха

ПЕРСПЕКТИВИ ПАРТНЕРСТВА КИЄВА І ВАРШАВИ

Питання поглиблення взаємостосунків поміж Україною і Польщею, як двома найбільшими за територією, числом населення і економічним потенціялом державами Східньої Европи, які нині стоять у центрі дискусій у західній пресі щодо майбутньої структури безпеки в Европі, — це тема вартої уваги статті поміщеної у квартальнику „Survival" (ч. 3/35, осінь 1993), що його видає Міжнародний інститут стратегічних студій в Лондоні. Автор статті, Ян Бжезінскі, син визначного експерта американської і світової політики, відомого симпатика України Збіґнєва Бжезінского, сьогодні працює у Києві на стипендії фундації Національного форуму. Його стаття, п. з. „Польсько-українські відносини: занедбана стратегічна вісь Европи", написана з добрим знанням нюансів двосторонніх відносин, не приховує недоліків дійсности, зокрема в Україні, але й в Польщі, та все ж розглядає майбутнє з дозою оптимізму.

Співзалежність Польщі і України для автора є самоочевидна. У геополітичному понятті Польща становить для України не лише „фіртку" на Захід, але й є важливим економічним партнером, головним шляхом для транспорту української продукції у Західню Европу. З погляду державної безпеки і перспектив поступової інтеґрації України в европейські структури — приязні взаємини між Києвом і Варшавою стануть важливим важілем завдяки, тому що в Польщі є традиційні приятелі серед европейських політиків. Питання будь-яких ґарантій безпеки України невід'ємно пов'язане з вирішенням питання ґарантій безпеки Польщі.

Із перспективи Варшави, політична дестабілізація в Україні, поєднана з економічним безладдям, може довести до реґіонального конфлікту, втрати незалежности, масової навали втікачів на польські землі і реальної загрози безпеки східніх кордонів Польщі. Автор переконаний, що добрі взаємостосунки України і Польщі стануть також важливим фактором у майбутньому укладі взаємин поміж Берліном і Москвою, причому значно зменшать можливість відродження територіяльних амбіцій як Німеччини, так і Росії. Для стабілізації ситуації у Европі важливо є посилити процес інтеґрації Росії в европейські наддержавні структури. Це створить умови для нормалізації відносин Росії до України і Польщі, двох держав, через територію яких проходять практично всі важливі комунікаційні лінії (залізниці, автомобілеві шляхи, ґазо- і нафтопроводи тощо) на захід. З тих причин наголос кладеться на розбудову стратегічного партнерства поміж Києвом і Варшавою, беручи за зразок партнерство Бонну з Парижем, яке створило підложжя для інтеґрації цілої Західньої Европи довкола цієї ключової осі.

Зміни в процесі польсько-українських взаємин слід завдячувати, на думку Бжезінского, співпраці польської „Солідарности" і Народного Руху України, яка приготовила ґрунт спершу для прямих контактів польського уряду з тодішньою Українською ССР, згодом для дипломатичного визнання України в ґрудні 1991 року. Відтоді закріплюється ланцюг взаємостосунків поміж двома сусідами, в якому найважливішими подіями були візита у Варшаві міністра оборони ген. Костянтина Морозова (лютий 1992) і Президента Кравчука (травень 1992). 1993 р. рік приніс візиту в Києві прем'єр-міністра Польщі Ганни Сухоцької (січень), міністра оборони Польщі Януша Онишкевича (лютий) а врешті зустріч президентів Польщі і України в Києві (травень), у рамках якої підписано десять договорів про співпрацю у різних сферах і створено Президентський комітет із завданням — діяти для поширення і координації стосунків.

Усе ж автор уважає, що дотеперішні декляративні політичні акти не принесли значних наслідків із-за вагань Польщі, непевній поставі України і натиску Москви на обох сусідів. Сумніви поляків щодо перспектив закріплення української незалежности і їх бажання оминути можливу конфронтацію з Росією, а тим більше втягнення Польщі в будь-який конфлікт поміж Москвою і Києвом, усе це чинники, які стримують розвиток двосторонніх взаємин. Найважливішим фактором автор уважає дражливість питання з якою польські політики ставляться до перспектив

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрин

ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

45-ті з черги Загальні Збори Наукового Товариства ім. Шевченка ані число учасників, ані будь-яка інша особлива подія не зробила їх межовим стовпом на довгому 120-літньому шляху тієї установи. Але пройшли вони спокійно, без скреготу, присутні вислухали всі совісно приготовані звіти, перевели коротку дискусію, вибрали всі, статутом передбачені керівні органи, схвалили новий бюджет і схоплені у 10-ти точках резолюції все було в порядку. Препогана погода і якась дивна апатія, помітна в житті нашої громади не могли створити настрою ентузіязму, яким відзначалися деякі колишні загальні збори. Все ж — вони зактуалізували деякі проблеми цієї нашої найстаршої і довгий час єдиної наукової установи й спонукали до висловлення деяких особистих завваг. Зрештою, кожні такі збори кожної великої установи мають свої світла і тіні — розміри однієї газетної статті внеможливлюють коментувати й аналізувати всіх їх.

На найпершому місці стоїть проблема відмолодження членства. Вона стосується не тільки НТША, недавно чули ми те саме на загальних зборах Українського Інституту Америки, — ми бідкаємо над цим що ряди видатних діячів культури старшого покоління рідшають, а опорожнені місця не займають молодші сили. Проблема заторкає ділянку психології, — якогось дивного утилітарного підходу: „Що мені дасть членство" у тій чи іншій установі. Ми такого підходу не мали і не знали. Якби НТША мало власний великий журнал, який поміщував би праці й молодих осіб, то, може, це трохи приманювало б молодих адептів чи вже й творців культури. Загальні збори вибрали активного дійсного члена НТШ молодшого віку з місією вишукування кандидата й щоб переконувати його, що членство в НТШ — це не „користь", а честь. Бажаю успіху!

Черговою найважливішою проблемою є організування науки і сприяння науковій творчості. Заторкнена у дискусії ця проблема є непорозумінням. НТШ — це не університет, який уможливлює професорам наукову працю, дармащо навчальна система в американських коледжах зобов'язує професорів витрачати масу часу на читання і справлювання задач студентів. Наукові Секції в НТШ практично тільки реєструють членів, їхнім голосуванням підвищують звичайних членів до членів кореспондентів і дійсних членів та рідко коли переводять свої загальні збори для перевибору Управи. Тільки у добі головування в НТШ Михайла Грушевського існувала організована наукова праця: Грушевський розділював своїм учням Крип'якевичеві, Кострубі, Кордубі й іншим), теми, редаґував їх і використовував для власної монументальної праці. Це гарно звучить — організування наукової праці, але дуже трудна відповідь: хто це має робити, як робити і кого організувати?!

Діяльність НТША чимала і Т-во не потребує соромитися. Понад 80 щотижневих доповідей, які принаджують інколи і понад сотню слухачів та є живим контактом з громадою в останньому році. Тісний зв'язок з науковим світом в Україні, зокрема з НТШ у Львові, запрошування цілого ряду тамтешніх учених на виступи на форумі НТША. Видавання книжок за устійненою процедурою Видавничої комісії, — в останній каденції НТША почало друкувати свої видання в Україні з уваги на дешевий кошт і можливість куди більшого накладу, бо в Україні є голод на добру книжку. Від часу, як головою був д-р Ярослав Падох — НТША має дружні зв'язки з Українською Вільною Академією Наук та Українським Науковим Інститутом при Гарвардському Університеті, але практично воно виявляється у традиційних уже щорічних Шевченкознавчих конференціях, що їх організує НТША з участю двох названих установ. І врешті: участь НТША в американських та міжнародних наукових конференціях, на яких НТША є наче амбасадором української науки.

Звичайно, можна почути не раз легковажні завваги на адресу НТШ, як щось „нижчого", бо воно „лише" Товариство без титулу „академія", чи Інституту при престижевому американському університеті. Велетенський історичний вклад НТШ за його поверх 100-літнє існування звільняє від

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про бурі і приріст населення

Напевно багато читачів „Свободи" завважили в останніх днях в американській пресі, інформаціях у радіо чи телевізорі таку маленьку і малоцікаву в сьогоднішних часах великих потрясень та політичних і кримінальних сенсацій вістку, що саме минув рік після великої бурі, яка навістила східнє побережжя ЗСА і тепер народилася рекордова кількість дітей. Ось хоча б в одній місцевості в Ню Джерзі прийшла в останньому тижні на світ сотня немовлят.

Цей „феномен", з якого усі легко посміхаються, що після природних катаклізмів таких, як сніговія, злива чи гураганні вітри, коли люди не мають можливости рухатися з хат, а ще до того і не мають світла та відпадає приємність сидіти при телевізії — вони шукають за, так би мовити, природними заняттями, — в наслідок яких приходить пізніше приріст населення.

Хто із читачів пам'ятає ще славний брак світла в цілому великому Ню Йорку у шістдесятих роках, знає також як цей брак світла допоміг у збільшенні народин в Ню Йорку та околиці.

А все це тут на американській землі навіть не дуже конечне, бо населення і так досить, хоча в порівнянні із першими роками після Другої світової війни американські родини зменшуються і вже рідко найдете серед білих родин більше як троє чи четверо дітей. Тут причиною стала економічна складна ситуація і „визволення" жінки, яка тепер майже як правило працює та часто ставить професійну кар'єру на першому місці. Не краще, завважуємо також, в українських родинах, які живуть на американській землі. Але все ж таки трохи дітвори у нашій спільноті на поселеннях припливає і на них надіємося у майбутньому як на тих, хто буде боронити українську справу та інтереси України.

Зате зовсім погано представляється тепер справа приросту населення в Україні. Усі статистики останніх кількох років вказують на більшу смертність, як приріст і цей стан не зміняється, а погіршується. Бо, як знаємо, із різних інформацій не лише народжується дуже мало дітей, але частина із них приходить на світ із численними хибами, хворобами і ненормальностями. Більшість і з цих страшних фактів — це наслідки катастрофи в Чорнобилі, яка буде, — як про це твердять фахівці із атомної енергії, — приносити шкоду сотні років. Недавній наш гість В. Чорноусенко, дослідник наслідків атомного вибуху, інформував, що генетичні зміни в людському організмі будуть тривати ще дуже, а дуже довго.

Як, отже, має зростати населення України? А тим більше, що тут показуються наслідки не лише Чорнобиля. Ось минулого тижня появилася була вістка в неукраїнській пресі, що в Коломиї останнього року народилося 100 ненормальних дітей, а причини їхніх ненормальностей досі невідомі... І так одного тижня довелося читати про сотню здорових народжених дітей у рік після бурі в одному містечку Ню Джерзі, а рівночасно про сотню ненормальних українських дітей, народжених у містечку наших рідних Карпат. Виглядає, що в Україні не допоможуть ані бурі, ані брак світла чи сніговії — там приріст здорового населення не збільшується.

ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ в Москві з віцепрезидентом З'єднаних Стейтів Америки Албертом Ґором президент Росії Боріс Єльцин, заторкуючи проблему ядерної зброї, розміщеної на території України, вдався не до об'єктивної аналізи реальної ситуації, а до відвертої політичної провокації. Він, між іншим, сказав: „Україна обманює нас усіх, вона обманює З'єднані Стейти, Росію і Европу, обманює весь світ, а ми такі безпорадні, що не можемо дати собі ради з цим злом".

Юліян Мовчан

100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ М. ХВИЛЬОВОГО

(Спогади учасника його похорону)

II

Нарешті, під звуки зворушливого шопенівського жалібного маршу, труну з тлінними останками письменника на руках винесли на вулицю його товариші і поклали на заздалегідь уквітчане квітами авто. Народу в цей час на вулиці була вже сила-силенна. Переважно це була студентська молодь, хоч не бракувало також старшого покоління — в тому числі людей в „маринарках з сірого овечого сукна", тобто селян, які, рятуючись від голоду, кинули колгоспне рабство і повтікали до міста.

Але найбільшу активність в похоронах виявили товариші по перу покійного — письменники, поети, критики та журналісти. Очевидно, на похорони прийшли не тільки близькі приятелі чи політичні однодумці письменника, але й ті, в кого в грудях билося українське серце і, розуміється в кого була фізична можливість прибути туди.

Ось бачу на вхідних східцях Будинку в сіренькому костюмчику і завжди рухливого і метливого письменника і драматурга Івана Микитенка. Він напружено обводив очима навколо, наче когось шукаючи. Того самого Микитенка, який виходячи з позицій „ортодоксально-пролетарського марксизму", не раз нападав на Хвильового за його „націоналістично-ваплітянські" погляди. Він, Микитенко, тоді ще напевно не передбачав і не відчував, що мене ще лише кілька років, як у часи кривавої єжовщини він так само змушений буде пустити собі кулю в лоб. Він тоді ще не знав, що Москві ще ніхто не міг догодити і тому, коли „негр зробив своє діло — негр може відійти"...

Ось бачу не в меншій мірі талановитого поета Володимира Сосюру, який перед тим лише недавно був випущений з тодішньої „психушки" на Сабуровій Дачі в Харкові. Втомлений у дешевенькому костюмчику, він, поруч інших письменників, повільно йшов за домовиною, несучи в руках якусь плякату. Впізнаю також Володимира Кузьмича — українського письменника білоруського походження — автора роману „Крила". Бачу популярного поета-лірика Андрія Панова, Сергія Пилипенка (з яким за його „плужанство" Хвильовий також провадив критично-пресову боротьбу) та інших.

Завернувши праворуч на Пушкінську вулицю, похоронна процесія повільно рушила на цвинтар. За домовиною йшла родина покійного, а потім — група письменників з якимись плякатами в руках, хоч яких саме — тепер вже не пригадую. Усе це йшло під звуки жалібного шопенівського маршу... А ще далі стояла на тротуарах маса людей, яка очима проводила покійника в його останню путь...

І ще остання „деталь", якої ніколи не може забути учасник того незабутнього похорону. Це те, що на хідниках чи на тротуарах то-тут, то-там конаючи в смертельній голодовій агонії, зустрічалися опухлі з голоду громадяни „найщасливішої країни світу"... Їм, видно, вже було байдужими і весна, і похорони і навіть шматки хліба; що їх, видно, відірвавши від свого голодного пайка, дехто з прохожих добродіїв поклав біля вже, вмираючих від голоду людей. Та це ж був „знаменитий" 1933 рік. Чи могла б бути якась жахливіша і водночас переконлива ілюстрація до похорону М. Хвильового, ніж оці вмираючі, від голоду люди?...

Тим часом процесія рухалася все вперед. Повільно посувалося авто, на якому у відкритій труні лежав той, хто відкрито кинув катам в очі гасло — „геть від задрипанки — Москви" "... Його чорне волосся зависало з голови назад. Смугляве лице, наче осмалене на сонці, було наче живим, і лише з кутиків уст і навіки замкнених очей ніби можна було вичитати якийсь глибоко затаєний душевний біль і смертельний розпач письменника... Вітер, чудовий травневий вітерець, ніби й собі прощаючись з Миколою, своїм теплим подихом час від часу обціловував покійника, розвіваючи блакитною краваткою на синій сорочці то в один то в другий бік... І все ж, якби не та маленька цяточка з білої марлі, прикладеної до його правої скроні, прикриваючи місце пострілу кулі, можна було б думати, що Микола живий, що він ось-ось встане і знову промовлятиме...

Нарешті, процесія завернула праворуч на Пушкінський цвинтар — найбільший цвинтар в Харкові. Ще кілька хвилин — і ми опинилися перед свіжо викопаною могилою.

Над могилою з прощальними промовами виступили письменники Іван Микитенко та Петро Панч. З промови Панча пригадую слова: „Всі ми вийшли в незнану й невідому літературну путь під впливом запального і полум'яного Миколи Хвильового"...

Нарешті, чути зворушливий голос рідного брата письменника, якому вдалося прибути на похорон на час з села. „Надворі весна, надворі сонце, а Ти, Миколо, лежиш у домовині", — промовив він, показуючи на небо і на сонце, що вже повільно опускалося на захід.

Останній поцілунок дружини в чоло — і образ улюбленого письменника навіки зник у сирому підземеллі... Застукотіли грудки землі об тверду труну, ще раз розлилися звуки жалібного маршу по цвинтарних алеях. І хоч над могилою вже було висипано високу могилу, але багато людей ще й досі стояло навколо неї ніби не вірячи, що той, що лежить у ній, дійсно вже навіки відійшов від них...

Так закінчилися похорони Миколи Хвильового. Для кожного було ясним, що ці похорони перетворилися в імрозантну маніфестацію українського громадянства проти кривавого московсько-большевицького окупанта, який поневолив Україну і довів її до нечуваної руїни. Очевидно, криваве ҐПУ з того похорону також зробило свої відповідні „уроки". Подібної маніфестації після 1933 року ми вже не знаємо бо наші видатні патріоти вмирали або в застінках ҐПУ, невідомо де і коли, або десь на далекій півночі чи на Сибірі, де про подібні похорони не могло бути жодної мови.

Пізніше могила М. Хвильового стала місцем частих відвідин його прихильників. Правдоподібна влада заборонила поставити пам'ятник на його могилі і тому могила була лише обгороджена дерев'яними штахетиками, на яких було вирізано: „М. Г. Хвильовий — 1893—1933".

Висловлюючи свої симпатії письменникові і не зважаючи на риск, що таємні аґенти НКВД можуть підглянути те, що хтось робить на могилі, відвідувачі лишали на огорожі могили свої завваги, як наприклад: „Підводиться прекрасне сонце відродження і ми тиснемо руку Тобі, невідомий товаришу" (слова самого Хвильового). Або ще: „Смерти нема для творців, стиснемо дужче багнети", „Світильник розуму" і т. д.

Львівський вечір

У суботу, 6-го листопада ц. р., відбувся регіональний товариський вечір, влаштований 89-им Відділом СУА в Кергонксоні. Вже кілька років Відділ влаштовує різні регіональні вечори — гуцульський, лемківський та інші. Цього року — львівський.

За ініціятивою голови Відділу Стефанії Барановської вибрано комітет, який оформив програму вечора (вечеря, доповідь, мистецька частина) і зайнявся його підготовою. Вечір відкрила голова, привітавши присутніх вступним словом, та попросила о. Е. Шараневича поблагословити страви.

По скінченні вечері Стефанія Барановська, уродженка Львова, прочитала цікаву доповідь під назвою „Старий Львів". Хоч кожний українець знає про Львів багато, все ж варто відзначити про різні етапи життя цього унікального міста. Львів згадується у галицькому літописі в 1255 році. Він був заснований над рікою Полтва на високій горі за панування князя-короля Данила і названий в честь його сина Лева. Перших 100 років місто мало загальноукраїнське значення та було містом жвавих культурних і господарських зв'язків України з Заходом. Одначе в XIV ст. розпочався занепад Галицько-Волинської держави через двократні напади польського короля Казимира, і Львів потрапляє під панування Польщі, але зберіг власний герб (Лев), монету і власну адміністрацію. Цей етап міста продовжується до початку XVI ст. і мав німецький характер. Німці витіснили атохтонне українське населення і захопили самоврядування і судівництво. Пізніше найшли вірмени, жиди і поляки. Львів частинно набрав характеру польського міста. Великий натиск римо-католицької верхівки викликав спротив в українському населенні, яке почало створювати братерства при українських церквах, і Львів поволі відновлює своє українське значення, як культурний центр.

В XVII—XVIII століттях тривав загальний занепад Львова, спричинений безперервними війнами. Але в роках 1770—1919, за володіння Австрійської держави, Львів, як столиця найбільшої її провінції, почав новий етап загального економічного розвитку, і водночас стає осередком пробудження української національної свідомости. У XIX ст. Львів став політичним, культурним і мистецьким центром поляків, які мали упривілейоване становище в Галичині і опіку Австрії, провадили безоглядну боротьбу з українцями. Кульмінаційним пунктом цієї боротьби були бої за Львів і Галичину 1-го Листопада 1918 року. 16-го липня 1919 року Львів став столицею Західньо - Української Народньої Республіки. В роках 1919—1939 польське панування остаточно закоренилось, українське значення Львова знову зменшилося, за винятком економічного (створення крайових кооперативів, маслосоюзів, народньої торгівлі і т. п.). За цей час Львів утратив характер українського П'ємонту, що досягнув за останній час австрійського панування.

В роки Другої світової війни більшовицька і німецька окупації спричинили великі переслідування людей, але давній Львів не зазнав більших змін доникни, тільки місце старих оборонних валів заміниили просторі бульвари, а подекуди залишились площі від колишніх княжих церков. З пізніших визначних будівель — це готична латинська катедра, Вірменський собор, костел Бернардинів, ренесансових будівель — Успенська церква, каплиця Камп'янів і Боїмів, синагога і бароковий костел Єзуїтів. Преображенська церква, славна катедра Св. Юра в стилі рококо і манастир. Славний Святоюрський дзвін Димитрія з 1346 року є зразком готичного ливарства, пам'яткою українського княжого Львова. В середині міста є славний ринок із Ратушем, вступ до нього боронять два кам'яні леви, а на площі — криниця Нептуна і багато інших історично цікавих споруд. Львів був головним науковим центром Галичини. Доповідачка назвала, що за Польщі було 5 високих шкіл, Політехніка, Греко-католицька Богословська Академія, Університет, Академія Ветеринарної Медицини, Консерваторія, 5 театрів, музеї, мистецькі галерії, бібліотеки, архіви, місто має славні цвинтарі — Личаківський і Янівський.

Львів є одне з найкращих міст Европи, не подібне на жодне місто світу. Архітектурні пам'ятки відзначають своєрідною красою. А над цілим містом чатують численні львівські леви, яких нікому не вдалося порахувати, вони навіть прикрашають крісла в Оперному театрі.

Десятки поезій і пісень складено про Львів. Як приклад, Лідія Яців прорецитувала 3 поезії різних поетів: Юрія Липи „Львів" (зі збірки „Обірвані Струни"), Віри Селянської-Вовк (зі збірки „З Іконостасу України") „Львівський Собор Святого Юра", і Василя Симоненка „Український Лев". За неприсутністю ред. Людмили Волянської, С. Барановська прочитала її спогад з подорожі до Львова під назвою „У місті Левів".

Група співочих членок під акомпаніямент на піяно мгр Ольги Мороз відспівала низку народних і популярних пісень, що колись співали в славному Львові. На закінчення розіграли кілька речей. Присутні розійшлися задоволені, що ще раз пригадали свої дорогі серцю місця.

Ольга Денисенко

ФІЛЬМ К. НАГОРНОГО В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 25-го грудня, в готелі Едісон, Таймс Сквер, відбудеться висвітлення фільму „Два листи до Господа Бога" (режисер і сценарист — Констянтин Нагорний). Початок о год. 5-ій по полудні. Телефон для довідок (212) 779-3792.

ВИПРАВЛЕННЯ НЕТОЧНОСТЕЙ

В статті „Про Гатти, АПЕКИ, нафти й інші економічні затії" слід виправити такі помилки: В наголовку і тексті надруковано ОПЕК замість АПЕК. В другій колонці першої частини непотрібно узято у скобки назву АПЕК в англійській мові. Речення на початку третьої колонки першої частини статті треба читати: Зчасом ЕС абсорбувала шість держав ЕФТА... і нині нараховує 12 членів. В третій колонці другої частини статті слід читати: „Здійснювати водночас перестройку і гласність у Китаю довело б до хаосу". При кінці четвертої колонки тої ж частини поклали після слів „занедбати Мехіко" точку замість коми. Число учасників організації ГАТТ зросло з понад 50-ти до 116. — Ред.

Українська Вільна Академія Наук
запрошує громадянство на
ДОПОВІДЬ
гостя з України
СЕРГІЯ БІЛОКОНЯ
кандидата філологічних наук, голови Київського наукового товариства ім. Петра Могили
на тему:
„СТАНОВИЩЕ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН в УКРАЇНІ"
Доповідь відбудеться
в неділю, 26-го грудня 1993 р. о год. 2-ій дня в будинку УВАН
206 Захід, 100-та вул., Ню Йорк, Н.Й. 10025
Тел.: (212) 222-1866

Літературний вечір Дарії Рихтицької у Пармі

Це був досить вдалий і незабутній вечір. Він відбувся в залі Свято-Покровського парафіяльного осередку у Пармі, Огайо, в неділю, 21-го листопада, заходом Об'єднання Жінок ОЧСУ. Заля була виповнена людьми, які прийшли з ближчих і дальших околиць, аби особисто зустрітися з поетесою Дарією Рихтицькою, яка проживає в Дітройті і якої перша збірка поезій „Шовкова Косиця", видана минулого року, знайшла досить широкий відгук не тільки серед української діяспори, але також на рідних землях. Але перед тим, як розповісти про вечір та коротко творчість поетеси, дещо з її біографічних даних.

Дарія, з дому Мельникович, народилася в м. Рожнятів на Івано-Франківщині. З причини навали московсько - большевицьких окупантів, її батьки в 1944 році змушені були кинути рідний край, де в лавах УПА залишився брат Дарії — Мирон, і разом з дочкою помандрувати на захід аби знову не потрапити в червоне ярмо.

Опинившись в баварському місті Реґенсбурзі в таборі для переміщених осіб, Дарія продовжує навчання в гімназії. Тут доля звела її з видатним українським поетом-патріотом Євгеном Маланюком. Д. Мельникович, крім навчання в гімназії, також гартує свій дух для боротьби за Україну в таких молодечих організаціях, як Пласт та СУМ. Чому — зрозуміло. Більшість тих, що змушені були покинути загарбану московським наїздником батьківщину, не тратили віри в повернення на Україну із зброєю в руках. На жаль, їх мрії чи бажання не здійснилися.

Тоді Дарія Мельникович виходить заміж за Любомира Рихтицького — відомого українського письменника (літературне псевдо — Степан Любомирський). Подружжя переселюється до ЗСА. Опинившись в Дітройті, Дарія йде на вищі педагогічні студії, здобуваючи фах вчительки в 1970 році і рівночасно включаючись в працю громадсько-політичних організацій. Часто дописує до еміграційних журналів та газет на літературно-мистецькі теми, виголошує реферати — в тому числі на тему вкладу українських жінок до визвольного руху в Україні.

Дехто може запитати: чому Дарія Мельникович-Рихтицька, яка розпочала писати вірші ще з дитинства і впродовж багатьох років написала сотні віршів, лише тепер, доживши до віку, коли має внучку „тінейдженського" віку, вирішила видати свою першу збірку віршів? Чому вона цього не зробила скоріше?

На це, на думку Василя Барладяну з Одеси (Україна), могло бути дві причини. Поперше, наша поетеса належить до тієї категорії письменників, які на перше місце ставлять не кількість, але якість виданих творів. І другою причиною могло бути те, що вона, можливо, не мала матеріяльної спромоги видати за свої власні гроші книжку, як це звичайно робиться в американських умовах.

І ось перед нами ця книжка — 170-сторінкова збірка поезій Дарії Рихтицької під назвою „Шовкова Косиця".

На думку рецензента збірки Зореслава Самчука, вона зробила це тому, що термін „шовкова косиця" — глибоко символічний. Він правдиво відображає найтонші нюанси мозаїки української душі — її емоційну насиченість, поліфонійну гнучкість, стилістичний ліризм. „Симптоматично, — пише Самчук, — що термін „шовкова косиця" належить перу саме Дарії Рихтицької — полум'яної патріотки української землі, дочки карпатських гір, змушеної з юних літ виборювати многотрудне життя на чужині. Рихтицька належить до категорії тих людей, які вповні пізнали ціну гідности й творчого горіння... Зробити життя поетичним, а поезію життєвою — мистецтво небуденне. Рихтицька оволоділа цим мистецтвом вповні... Річ у тому, що поезія Дарії Рихтицької надзвичайно інтимно-біографічна. Кожен її вірш — це вірш-посвята"...

На думку іншого критика — Аріядни Шум, „найбільша прикмета віршів Дарії Рихтицької — це їх образність. Тим самим її поетика не тільки цікава, але й дуже оригінальна, своєрідна... Нема в її віршах штучности, надуманости, а є велика щирість і безпосередність... Ми сподіваємося, що дальша поетична праця цієї дуже обдарованої творчої людини піде далі своїм природним шляхом, і що любителі української поезії вітатимуть ще багато збірок її творчости".

Ще інша рецензентка — Анна Кульчицька-Бойцун вважає, що на поширення духовного світу Дарії мало вплив довкілля українського життя на терені так званої „Малої України", яке пульсувало повною парою усяких організацій та товариств. Вже тоді зроджується в неї творчий дух. Альпи зближали її до улюблених Карпат і тим самим пригадували все дороге й близьке що залишилося далеко поза нею.

Літературний вечір поетеси Дарії Рихтицької відкрила голова відділу ОЖ ОЧСУ Люба Рожа, а привітання від громади Клівленду виголосив мгр Василь Ліщинецький — голова Українських Злучених Організацій Клівленду. Потім змістовну доповідь на тему — „Творчість Дарії Рихтицької і її зустріч з Ураїною" виголосила відома культурно-освітня діячка Софія Мельник-Бура — дочка письменника Миколи Матієва-Мельника.

Досить багатою була мистецька програма вечора, яку вела Софія М. Бура. Зворушливі своїм змістом і літературною досконалістю вірші поетеси „Бандура", „Діялог" та „Спомин" зачитала талановита декляматорка Люба Гурко-Боднар. Потім Наталя Зорій (дочка директора української радіопрограми в Клівленді Степана Зорія) прочитала три вірші — „Слідами предків", „Калина" та „Лист до Ксені". Нарешті студентка з України Олена Гаврильчик зачитала вірші „Великдень", „Пори року" та „Жмут думок", а Віра Сливинська — вірш „Зустріч".

Але щодо читання творів, це було не все, бо слухачі з великою приємністю заслухали виступ також самої поетеси Рихтицької, яка зачитала деякі свої вибрані твори.

Дівочий квартет у складі Наталі Баслядинської (бандуристка), Михайлини Бицко, Орисі та Лесі Кулик проспівав пісні „Ой у полі три тополі" та „Бандуристе, орле мій!" Був також виступ молодого грача на арфі Браєна Гілки, який виконав „Процешенал" та „Багателі" (музика М. Гранджані).

Нарешті, якщо йдеться про набуття книжки „Шовкова Косиця" Дарії Рихтицької, то якщо її ще нема в продажу в деяких українських книгарнях, бажаючі напевно можуть її придбати, звертаючись на таку адресу: „Bazar" 5689 State Rd., Cleveland, Ohio 44134.

Д-р Юліян Мовчан

Проблеми...

(Закінчення зі стор. 2)

полеміки з такими критиками.

Існує ще менша, але теж важлива, так би мовити, внутрішня проблема — структура НТША. Старий статут і здоровий глузд диктують мати, поруч із Управою з пливким числом членів, так звану ділову Президію, членами якої були би — голова, його екзекутивний заступник, науковий секретар, фінансовий референт і секретар — тай годі. Замість такої п'ятичленної ділової Президії НТША маємо 10-членну Президію, в якій є п'ять „заступників голови". Номінаційна комісія, членом якої був також автор цих рядків, була в незручній ситуації, бо переведення радикальної реформи грозило особистими конфліктами, образами і заколотом на загальних зборах. Існує теж добрий принцип, що треба рахуватися з волею і бажанням кожночасного голови, чи пак кандидата на голову з ким він хоче співпрацювати. Номінаційна комісія обмежилася до проголошення свого становища та висловлення бажання, щоб у майбутньому триматися такої малої ділової Президії, тим паче, що практика виправдала скликування „ширшої Президії" з деякими членами Управи. Є в нашому НТШ деяка паралеля з державною верхівкою в Україні: там нема конституції, яка уточнила б компетенції окремих членів верхівки (Президента, Уряду, Парляменту), і в НТША є ще перестарілий статут. Насправді єдиний фінансовий референт, який називає себе фінансовим „діловодом" а його називають „міністром фінансів" — має докладно визначені функції — без уваги на статут.

На оцих недавніх загальних зборах був один непередбачений гарний епізод: заходами голови, проф. Леоніда Рудницького прийшли на Збори і виголосили гарні короткі промови з привітами та подяками за підтримку — редактор „англомовного журналу „Праці Національностей" Генрі Гутенбах і президент Асоціяції і Національностей, яка видає цей журнал, Майкел Рифкін. (Першим редактором цього журналу був покійний проф. Степан Горак). Загальні збори одноголосно прийняли обох тих учених як членів НТША.

Наступні Загальні збори НТША відбудуться за три роки і напевне будуть нові проблеми.

Згідно з рішенням Головного Уряду УНС під час річних нарад на Союзівці у травні цього року, видаване кожного року число англомовного „Українського Тижневика" із світлинами і біографіями стипендистів УНСоюзу вислано цього року до передплатників і „Українського Тижневика" і „Свободи". Тому, що деякі читачі є передплатниками обох видань УНСоюзу, вони отримають два такі числа. Це не є пов'язане з будь-якими додатковими коштами.

Адміністрація „Свободи"

ФОНД ОБОРОНИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

Вельмишановні!

Іван Дем'янюк є на волі, але його справа ще не скінчена. Департамент юстиції ЗСА, допускаючися процедуральних нарушень, старається за всяку ціну видворити Дем'янюка з Америки. Головний прокуратор Америки Джанет Ріно, замість шукати справедливости, натискала на суди і суддів, щоби вони зробили рішення проти Дем'янюка.

В такій несприяючій атмосфері, нетерпеливо чекаючи спокою і кінця хуртовини, яка шаліє довкруги його особи, Іван Дем'янюк відважився вернутися до своєї рідної хати в містечку Севен Гиллс, Огайо, помимо небезпеки від месників голокосту, які щодня демонструють і грозять йому смертю. Дем'янюк старається привикнути до життя „на волі", але, на жаль, ця воля є ще одним варіянтом неволі. Перед ним і перед нами є ще багато змагань і випробувань.

Помимо серйозних проблем, останні шість місяців були для нас найбільше зворушливими і радісними за останні 17 років. Найгірше залишилося позаду — Іван Дем'янюк є дома, зі своєю ріднею. Він складає всім щиру подяку і просить надалі його не опускати. Він вперше зустрів і запізнався зі своїми внуками, яким не може натішитися, а внуки, в свою чергу, тішаться дідом. День Подяки цього року був для нас спеціяльно радісним. Рідня, перший раз по довгих роках, засіла разом з батьком за святочний стіл.

Подаємо тут короткий перебіг подій: 17-го листопада 1993 року Шостий окружний федеральний апеляційний суд одноголосно вирішив, що Департамент справедливости обманно скрив докази, які виявляли, що І. Дем'янюк не був „Іваном Грозним". У своїм рішенню той суд ствердив, що прокуратура замовчала докази з метою підлещування групам, котрі робили пресію на судівництво, щоби засудити Дем'янюка. Той тричленний федеральний апеляційний суд сказав дальше, що якщо б були представлені докази про те, що саме Марченко був тим злочинцем „Іваном", то Дем'янюк не був би депортований в 1986 році до Ізраїля, не був би там суджений і не дістав би був смертного присуду. Його судовий процес і смертний присуд уневажнив ізраїльський Верховний суд 29-го липня 1993 року і, згодом, йому дозволено повернутися до ЗСА.

Коротко сказавши, якщо б Бюро спеціяльних інвестигацій (ОСІ) при Департаменті справедливости ЗСА не підмануло американських суддів, І. Дем'янюк не впав би жертвою кошмару, який він був змушений перетерпіти.

Оборона Дем'янюка внесла скаргу до федерального суду Америки ще в квітні 1988 року проти урядового обману в позбавленні громадянства і депортаційних процедур. Ми вимагаємо від суду повернути Дем'янюкові американське громадянство і анулювати рішення депортації. Тому, що ми не маємо грошей, щоби найняти адвокатів, ми робимо старання знайти таких адвокатів, що погодяться провадити справу *„про боно"* — без винагороди.

Помимо важких випробувань, які ще перед нами, нам вдалося привернути справедливість там, де справедливість була заперечена. Ваші молитви, ваша стійкість й турбота і ваша фінансова допомога це уможливила. Ви повинні бути горді з того, що ви допомогли врятувати життя невинної людини, а тим самим взяли участь в історичнім судовім процесі.

Наша можливість вести дальше боротьбу і змагання залежить від продовження вашої допомоги. Просимо вас розказати вашим знайомим про справу Дем'янюка, щоби поширити коло прихильників і жертводавців. Пожертви просимо посилати на адресу: John Demjanjuk Defense Fund, P. O. Box 92819, Cleveland, OH 44192, або до Canadian Charitable Committee in Defense of John Demjanjuk, 81 Lakeshore Road East, P. O. Box 45012, Mississauga, Ont. Canada L5G 1BO.

З найщирішою пошаною і з бажанням вам і вашим рідним здоров'я, щастя і Божого благословення на Різдво Христове і на Новий Рік, ми залишаємося вам вдячні, —

Едвард Нишник — Іван Дем'янюк, мол.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1993 року кінчається з 23-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 23-го грудня 1993 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 23-го грудня 1993 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Ділимося сумною вісткою, що дня 16-го грудня 1993 року відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і СТРИЙКО

бл. п. мґр

ВАСИЛЬ ВОРОНКА

проживши 82 роки.

В глибокому смутку:
донька — ЛЮДМИЛА ДАРМОГРАЙ з мужем ПЕТРОМ
внучка — НАТАЛКА
братанок — РОМАН ВОРОНКА з дружиною ЗІРКОЮ та дітьми
та ближча і дальша родина в Україні й Америці

ПАРАСТАС буде відправлений в неділю, 19-го грудня 1993 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Lakeview Memorial Home, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 20-го грудня в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., о год. 9:30 ранку, опісля на український православний цвинтар св. Андрія в South Bound Brook, N.J.

ВЕРХОВНИЙ СУД п'ятьма голосами проти чотирьох обмежив можливості місцевих урядів конфісковувати арештовану нерухомість торгівців наркотиками. Спостерігачі підкреслюють, що вже вдруге за останні місяці Верховний суд висловлюється на користь пріоритету судової влади над виконавчою. Дотепер місцеві органи влади мали право конфіскувати власність членів наркомафії, однак Верховний суд вважає, що ніяке вічуження приватної власности не може відбуватися без відповідного рішення судової інстанції — в іншому випадку годі, мовляв, уникнути правопорушень, фальсифікацій і т.д.

АЛІЯНС СВОБОДИ, який об'єднує декілька правих організацій білого населення Південно-Африканської Республіки, оприлюднив у Йоганнесбурзі „заяву лідерів", в якій виклав головні напрями своєї політики на теперішньому етапі. В документі підтверджується прихильність Аліянсу до мирного розв'язання расового конфлікту в країні, однак разом з тим пропонується внести ряд „фундаментальних змін" в поданий на розгляд парляменту проєкт тимчасової конституції ПАР на перехідний період.

Виставка А. Перейми в Києві

Загальних вид на залю виставки.

26-го жовтня 1993 року відбулося в Києві відкриття виставки творів Аки Перейми з міста Трой в Огайо. На виставці були показані її скульптури, моделі для виконання скульптур, кераміки, а також фотографії, які розповідають про рідне місто, розкривають таїнство виконання скульптурних творів Аки Перейми, продовжують показ її мистецьких шукань.

Виставка була організована Міністерством Культури України, Національної комісією з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України та Дирекцією художніх виставок України. На відкритті виставки виступали голова Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей О. Федорук, заступник міністра культури України Ю. Сердюк, директор Дирекції художніх виставок України І. Міщенко, голова Комісії Верховної Ради України в справах культури та духового відродження Л. Танюк, директор державного Музею Українського Народного Декоратавного Мистецтва Н. Россошинська, літературознавець і лавреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка Ф. Погребеник, а також сама А. Перейма.

Її скульптури, як абстрактно геометричні, що працюють об'ємом і кольором, так і кінетичні, що створюють враження руху і простору, знайшли відгук у серцях українських глядачів і полонили їх своїм професійним виконанням та пластичністю образів.

Після закінчення виставку у Києві її могли оглянути в містах Вінниці, Кам'янець-Подільському, Хмельницькому, Тернополі, Ужгороді та багатьох інших. А. Перейма отримала запрошення на участь у традиційному бієнале „Імпреза-93" в Івано-Франківському, а також на показ родинної виставки з її творів, творів її сестри Тетяни та творів їхніх дочок.

І. Міщенко

Перспективи...

(Закінчення зі стор. 2)

включення Польщі до НАТО і до, в майбутньому поширеної, Европейського союзу. Для Польщі, потенційні політичні і економічні користі з повної інтеграції у західньоевропейські структури набагато перевищують важливість закріплення польсько-українських стосунків.

Українська політика деклятративного невтралітету, при одночасному бажанні отримати односторонні гарантії безпеки інтересів України, не створює умов для розгляду системи регіональної безпеки, яка враховувала б пріоритети її сусідів. Усі ці мотиви заставляли президента Валенсу ставитися холодно і стримано до концепції створення „зони безпеки" в Центрально-Східній Европі, що її висував Президент Кравчук. Економічні інтереси дотепер не відіграли важливої ролі із-за обмеженої двосторонньої польсько-української торгівлі (приблизно 300 мільйонів дол. у 1992 році, з надвишкою в користь Польщі), половина якої була на основі бартеру з уваги на відсутність вимінної валюти. Бжезінські вважає, що в майбутньому, за умов введення в Україні економічних реформ і зросту виробництва, подібні геополітичні і економічні інтереси обох країн можуть довести до суперництва, а з тим і до напруження стосунків.

Вузькозорість політики ЗСА супроти України, як і взагалі брак візії відносно нової системи европейської безпеки і конкретних мандатів таких міждержавних структур, як НАТО, Західньоевропейська Унія і Конференція про безпеку і співпрацю в Европі (КБЧЕ) також стримує розвиток українсько-польських відносин. Тут діють, на погляд автора, три чинники: поперше, процес творення партнерства Польщі і України розглядається у Москві як намагання ізолювати Росію. Подруге, в Польщі посилюється переконання про конечність вибору поміж закріпленням стосунків з Україною або Заходом. Потретє, Україна не готова ставити карту на якийсь один модель політики державної безпеки, якщо він виявиться неприємливим для Заходу. Пасивність Заходу щодо зазіхань Москви на українську територію лише стимулює агресивність російських політиків. Цей факт, у свою чергу, посилює вагання Польщі у стосунку до тіснішої співпраці з Україною. На Україні така реакція витворює почуття загрози, послаблює процес закріплення демократичного ладу.

Заключну частину своєї статті Бжезінскі присвятив питанню, що саме повинен зробити Захід, а насамперед ЗСА, для скріплення „стратегічного партнерства" Польщі і України. Поперше, слід відкрито запевнювати Москву що, оцінюючи польсько-українське партнерство важливим фактором у новому укладі сил в Европі, воно не є і не буде знаряддям Заходу проти Росії. Подруге, слід недвозначно показати, що Захід не буде толерувати відновлення російського імперіялізму в Східній Европі. Стійкість Заходу в цьому питанні зробить багато для заспокоєння почуття небезпеки як в Польщі, так і в Україні. Потретє, Захід повинен запевнити Україну, що інтеграція держав Центральної Европи в Европейський союз не ізолюватиме Україну, але служитиме кроком для залучення і України в дальшому майбутньому. Почетверте, Захід може допомогти зближенню Польщі і України в питаннях безпеки шляхом організації спільного військового вишколу, спільних маневрів разом з відділами військ НАТО тощо. Такі заходи з ініціятиви НАТО стануть зокрема важливими, якщо буде прийняте рішення про включення т. зв. Візеградської групи (Польща, Мадярщина, Чехія і Словаччина) у склад НАТО на правах повноправних членів. У відсутності запевнення, що Україна не залишиться ізольованою від Заходу, зростатиме правдоподібність, що Україна проголосить себе ядерною державою.

Бжезінскі закінчує свою вартісну аналізу ствердженням, що стосунок Польщі і України відіграватиме ключову ролю у політичній структурі Европи. Захід не може позволити собі недоцінювати ваги успіхів чи невдач цього „стратегічного партнерства".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ЧОРНОМАЗ член УНС Відд. 2-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Мт. Кармел, Па. помер 8-го червня 1993 року. Нар. 9-го жовтня 1919 року в Санбирі, Па. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дочок: Віру, Ірену, Джін і Ольгу; брата Петра, сестру Марію, п'ять внуків і шість правнуків. Похорон відбувся 10-го червня 1993 року на цвинтарі Преображення в Шамокіні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Моніка Писарчик, секр.

ЧАРЛЕС ВАСИЛЬ ДОБІШ член УНС Відділу 120-го Т-ва св. Миколая в Аликвіппа, Па. помер 29-го червня 1993 року на 73-му році життя. Нар. 1919 року в Аликвіппа, Па. Членом УНС став 1941 р. Залишив у смутку дружину Марґарету, сина Чарлса, дві дочки Дженіс і Ширлі і 5 внуків: Чарліс III, Тому, Григорія, Тимотея і Патрика. Похорон відбувся 2-го липня 1993 року на цвинтарі Мт. Олівет в Гопвел Тавншип, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Елі Матіяш, секр.

МАРІЯ КАВЕЦЬКА член УНС Відд. 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, Миш. померла 28-го червня 1993 року на 70-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Миколу, дочок — Анну Марію Куцло, Христину Пшеничну, Діяну Мордованець і внуків. Похорон відбувся 1-го липня 1993 року на цвинтарі Воскресіння.

Вічна Їй Пам'ять!

Олена Татарська, секр.

АННА ГЕРБСТ член УНС Відд. 63-го Т-ва „Січ" у Форд Сиді, Па. померла 2-го червня 1993 року на 88-му році життя. Нар. 26-го грудня 1904 року у Форд Сиді, Па. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку Олену Турковську і Михайла Гербст. Похорон відбувся 7-го червня 1993 року на цвинтарі Святої Тройці в Форд Сиді, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Турко, секр.

ТЕКЛЯ ПАШТЕНКО член УНС Відд. 422-го Т-ва ім. С. Петлюри в Філядельфії, Па. померла 25-го червня 1993 року на 91-му році життя. Нар. 1903 року в Україні. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку трьох дочок: Тетяну, Надію, Раїсу з родинами, сина Григорія з родиною, 8 внуків і 7 правнуків в ЗСА і в Бразилії, також велику родину в Україні. Похорон відбувся 29-го червня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

МИХАЙЛО КРУК член УНС Відділу 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. помер 11-го лютого 1993 року на 74-му році життя. Нар. 21-го листопада 1918 року в Ютиці, Н.Й. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 12-го лютого 1993 року в крематорії. Похоронна відправа відбулася 21-го лютого 1993 року в укр. кат. церкві св. Йосафата в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Федорків, секр.

МИКОЛА ФАРИНА член УНС Відд. 127-го Т-ва ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й. помер 9-го травня 1993 року. Нар. 4-го січня 1915 року в селі Доброгостів, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина Михайла, дочку Марію з мужем Джаном Робілотто; внуків: Каті, Тому і Ребекку також сестру Теодозію Клепач в Україні. Похорон відбувся 13-го травня 1993 року на цвинтарі св. Матея в Баффало, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Кетлін М. Ленд, секр.

ВАСИЛЬ ОЛЕКСЮК член УНС Відд. 55-го Т-ва ім. св. Миколая в Балтімор, Мд. помер 26-го червня 1993 року на 72-му році життя. Нар. 6-го вересня 1920 року в Україні. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Анастазію; дітей: Богдана, Михайла, Анну, Марію і Параскевію. Похорон відбувся 30-го червня 1993 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Маріянна Ціздин, секр.